

Міністерство освіти і науки України
Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені Анатолія Назаренка

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор Хмельницького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти
імені Анатолія Назаренка
Наказ від 18.03.2026 № 72/но

В. ОЧЕРЕТЯНКО

ПРОГРАМА

здійснення супервізії педагогічних працівників
закладів загальної середньої освіти
«ГРУПОВА СУПЕРВІЗІЯ ПЕДАГОГІВ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»

Хмельницький
2026

Розробник: Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка (**Оксана Кошка**, завідувачка науково-методичного центру професійного розвитку педагогічних і керівних працівників установ і закладів дошкільної та загальної середньої освіти; **Наталія Наконечна**, методистка науково-методичного центру навчально-інформаційного забезпечення, інформаційно-комунікаційних технологій та видавничої діяльності)

Напрямок підвищення кваліфікації: надання послуги супервізії

Термін дії програми: 31.03.2026-31.12.2027

Рецензенти:

Андрій Гулеватий, декан факультету підвищення кваліфікації педагогічних працівників Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка; кандидат психологічних наук, доцент;

Віталій Галатир, проректор з науково-педагогічної роботи Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка; кандидат історичних наук, доцент.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми.

В умовах реалізації освітньої реформи «Нова українська школа», вибудовування системи безперервної освіти, збільшення навантаження на вчителів під час війни, інших суспільних та освітніх викликів глибокого значення набуває питання своєчасної допомоги та якісної підтримки для освітян. У законах України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту» задекларовані поняття професійного розвитку педагогічних працівників (ст. 59 Закону України «Про освіту»), надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) (п. 2 ст. 54 Закону України «Про повну загальну середню освіту»), закладені основи для створення умов щодо розбудови інституту супервізії в Україні.

Супервізія — це комплекс заходів з надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам на добровільних засадах, що сприяє вдосконаленню їх професійної діяльності та професійному розвитку. Супервізія здійснюється на засадах людиноцентризму, доступності, відповідальності, академічної доброчесності, академічної свободи, добровільності, об'єктивності, гуманізму, демократизму, сприяння навчанню протягом життя.

Програма здійснення супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти (далі — програма) розроблена з урахуванням вимог чинного вітчизняного законодавства у сфері освіти, зокрема законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 (зі змінами), Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії), затвердженого наказом МОН від 14.06.2024 № 855, професійних стандартів за педагогічними професіями, Типової програми підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН від 13.09.2024 № 1311 тощо.

В умовах реалізації експериментального проекту (далі — експериментальний проєкт) щодо закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2025 № 1439) супервізанти можуть отримати послугу супервізії після реєстрації в державній інформаційно-комунікаційній системі підтримки організації, забезпечення та реалізації професійного розвитку педагогічних та/або науково-педагогічних працівників та подання запиту щодо здійснення супервізії. Програма задає рамку здійснення супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти під час упровадження експериментального проєкту. Зміст програми спрямований на формування і розвиток компетентностей,

необхідних для професійного зростання педагогічного працівника, подолання професійних труднощів, дотримання професійних стандартів та ін.

Цільова група: учителі та керівники й заступники керівників закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти у 2026/27 навчальному році в пілотних (10) класах; забезпечують реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання).

Обсяг (тривалість): групова супервізія — 20 годин.

Особливості реалізації програми: Програма реалізується на засадах андрагогічного, особистісно орієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів на основі професійного досвіду педагогів, що забезпечує її практичну спрямованість.

Реалізація програми здійснюється за умови утворення групи не менше 6-ти педагогічних працівників.

Графік реалізації освітнього процесу складається відповідно до форми здійснення супервізії, умов проведення, у вільний, від основної роботи, час учасників. Підвищення кваліфікації відбувається у відповідності до етапів проведення супервізії і передбачає самооцінювання супервізантом професійної діяльності, використання методів для досягнення цілей супервізії, анкетування для отримання зворотного зв'язку з надання професійної підтримки.

До реалізації програми залучаються фахівці з відповідною професійною підготовкою та практичним досвідом, які пройшли навчання тренерів, супервізорів.

Список супервізорів. Перейти за покликанням:

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/18J1mmogXGwDU0vMBFJ6Jav2s17UHEKHnFJhpPxgzlms/edit?usp=sharing>

Форми здійснення супервізії: очна (за наявності необхідних умов для безпосереднього професійного спілкування супервізора та супервізантів); дистанційна (у синхронному та асинхронному режимах з використанням мобільних пристроїв, інтерактивних відеоконференцій платформ для обміну повідомленнями, електронної пошти або в інший спосіб за домовленістю сторін); очно-дистанційна, яка передбачає одночасне використання двох форм навчання.

Мета здійснення супервізії: здійснення комплексу заходів із професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам закладів освіти згідно з вимогами професійних і освітніх стандартів.

Завдання супервізії:

- допомога у визначенні професійних можливостей, потреб і труднощів у педагогічних працівників, ресурсів мотивації їх професійного розвитку;
- здійснення аналізу професійної діяльності педагогічних працівників;
- професійне консультування (допомога) педагогічним працівникам за результатами аналізу їх професійної діяльності;
- професійна допомога в запобіганні (попередженні) та подоланні професійних труднощів;

- сприяння в дотриманні професійних і освітніх стандартів педагогічними працівниками.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 №1225): предметно-методична компетентність (А2), психологічна (Б1), емоційно-етична (Б2), компетентність педагогічного партнерства (Б3), інклюзивна компетентність (В1), прогностична (Г1), здатність до навчання впродовж життя (Д1);

- відповідно до професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти», затвердженому наказом Міністерства економіки України від 17.09.2021 № 568-21): нормативно-правова компетентність (А1), компетентність стратегічного управління закладом освіти (А2), компетентність стратегічного управління персоналом (А3), компетентність забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (Б1), компетентність педагогічного, соціального та мережевого партнерства (В3), інклюзивна компетентність (Г2), здатність до навчання впродовж життя (Д2).

Очікувані результати супервізії:

- поглиблене розуміння власної практики: усвідомлення педагогічними працівниками професійних можливостей, потреб і труднощів, а також віднайдіння ресурсів мотивації для професійного розвитку;

- розширення досвіду використання професійних інструментів: ознайомлення педагогічних працівників з новими методиками, підходами та стратегіями для успішної професійної діяльності;

- розвиток критичного мислення та здатності до рефлексії: стимулювання педагогічних працівників до аналізу власних дій, ухвалення відповідальних рішень та пошуку нових шляхів розв'язання проблем;

- оптимізація роботи педагогічних працівників, підвищення її ефективності та досягнення кращих результатів;

- дотримання педагогічними працівниками професійних стандартів та інших нормативно-правових документів.

Система та критерії оцінювання результатів здійснення супервізії: верифікація результатів супервізії — установлення відповідності між запланованими і досягнутими результатами циклу супервізії, проведена рефлексія професійної діяльності.

Документ про здійснення супервізії: свідоцтво про проходження супервізії.

Вартість надання освітньої послуги: 950 грн.

2. РОЗПОДІЛ ГОДИН НА ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ДОПОМОГИ ПЕДАГОГІЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ (ЗДІЙСНЕННЯ СУПЕРВІЗІЇ) У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Форма супервізії: групова

Назва етапу	Групова (академ. годин)
Підготовчий етап	4
Основний етап	12
Заключний етап	4
Усього	20

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Підготовчий етап передбачає здійснення супервізантом самооцінювання професійної діяльності, визначення напрямів професійного розвитку чи педагогічних проблем; формування плану та графіка здійснення циклу супервізії; вибір форм та методів здійснення супервізії.

Основний етап передбачає реалізацію плану здійснення супервізії за узгодженим графіком, коригування плану здійснення циклу супервізії та графіка (за потреби).

Заключний етап передбачає анкетування супервізанта для отримання зворотного зв'язку та подальшого планування заходів з надання професійної підтримки та допомоги (за потреби); складання супервізором документації за результатами циклу супервізії.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

- Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 11.02.2026).

2. Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 20 вересня 2024 року № 1349 : наказ Міністерства освіти і науки України.

3. Про затвердження Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) : наказ Міністерства освіти і науки України від 14.06.2024 № 855. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1201-24#Text> (дата звернення: 11.02.2026).

4. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> (дата звернення: 11.02.2026).

5. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 17.09.2021 № 568-21. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh-standartu-keriv.22.09.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).

6. Про затвердження Типової програми підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 13.09.2024 № 1311. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidhotovky-pidvyshchennia-kvalifikatsii-nadavachiv-posluzh-z-profesiinoy-pidtrymky-ta-dopomohy-pedahohichnym-pratsivnykam-zdiisnennia-supervizii-u-sferi-zah> (дата звернення: 11.02.2026).

7. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 18.02.2026).

8. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 18.02.2026).

9. Про реалізацію експериментального проекту щодо закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2025 № 1439. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-realizatsiiu-eksperymentalnoho-proektu-shchodo-zakupivli-posluzh-z-pidvyshchennia-y-t51125> (дата звернення: 11.02.2026).

Основна література

1. Супервізія і супер Я : супервізійний гайдбук. Борисенко Ю., Касатова О., Стягунова О., Фільчакова Т., Шеховцова Я. Київ : УІРО. 2025. 31 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/uied-prof-30.09.2025.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).
2. Супервізія не ревізія : методичний poradnik / Ю. О. Борисенко, О. А. Венгловська, Г. В. Гладкова, І. М. Новик, О. О. Стягунова, О. Ф. Федоренко, Я. В. Шеховцова. Київ : УІРО, 2025. 245 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/08/uied-20.08.2025.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).
3. Організація і проведення групової супервізії у сфері загальної середньої освіти (за програмою підвищення кваліфікації тренерів-супервізорів у сфері загальної середньої освіти) : путівник для тренерів / укладачі О. Боярчук, І. Горбенко, Л. Микитюк, О. Федоренко. Київ, 2025, 84 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/uied-15.09.2025.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).
4. Учительський апгрейд: самооцінювання професійної діяльності : збірник діагностичних матеріалів / Ю. Борисенко, О. Венгловська, Г. Гладкова, І. Новик, О. Стягунова, О. Федоренко ; за заг. ред. І. Новик. Київ : УІРО, 2024. URL : <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/uchytelskyj-apgrejd-samooczinyuvannya-profesijnoyi-diyalnosti.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).